

عنوان مقاله:

معرفی و بررسی انتقادی سازکار های گسست اخلاقی بندورا در توجیه رفتار غیراخلاقی از منظر شهود فطری اخلاقی

محل انتشار:

فصلنامه اخلاق، دوره 17، شماره 43 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

حامد مصلحی - گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

سیدمحمد مهدی روحانی - گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور مرکز اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

چرا مردم رفتار غیراخلاقی انجام می‌دهند، اما مشکلی با زندگی خودشان ندارند؟ این سوالی است که بندورا مطرح کرده و در پاسخ به آن از سازکار های گسست اخلاقی استفاده کرده است. این پاسخ، مقبول روان شناسان و دانشمندان اخلاقی جهان قرار گرفت. با این حال، با نگرش انتقادی، برخی از سازکار های معرفی شده او ممکن است سازکارهایی برای فرار از اخلاق به حساب نیایند و برخی حتی سازکار اخلاقی محسوب شوند. هدف از این مطالعه آن است که سازکار های معرفی شده بندورا از منظر شهود فطری اخلاقی و با نگاهی به شماری از بنیادهای اولیه و عمومی حقوق کیفری بررسی شود. مطالعه حاضر به روش تحلیلی-توصیفی انجام شده و نشان داده که هرچند بعضی از موارد موردنظر بندورا، غیراخلاقی اند و برای آن ها دلیل‌تراشی شده است، برخی دیگر، اساسا غیراخلاقی نیستند و در مواردی می‌تواند به حفظ هویت اخلاقی فرد در عین اجرای رفتار اخلاقی کمک کند و در بعضی دیگر از موارد نیز متغیرهای تعدیل‌کننده‌ای وجود دارد که در تحلیل بندورا دیده نشده است؛ به طور نمونه، دلیل‌آوری اخلاقی که ماهیت رفتار حزب الله لبنان را از غیراخلاقی به اخلاقی تبدیل می‌کند، اساسا از مصادیق دلیل‌تراشی و گسست اخلاقی ناروا نیست و تحلیل بندورا در این زمینه در سطح روان شناختی با شهود فطری اخلاقی منتفی می‌شود و در سطح بیرونی، با اطلاع از موازین حقوق کیفری نقد و نفی می‌گردد.

کلمات کلیدی:

گسست اخلاقی، شهود فطری اخلاقی، حقوق کیفری، دفاع مشروع، حزب الله لبنان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1452753>

